

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 163/2024
04.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Слађана Ђоковић, адвокат из ..., против туженог Угоститељске радње „Наша кафаница“ ПР ББ из ..., чији је пуномоћник Небојша Цветковић, адвокат из ..., ради накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2817/23 од 23.08.2023. године, у седници одржаној 04.11.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и **УКИДАЈУ СЕ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 2817/23 од 23.08.2023. године у делу у коме је потврђен став четврти изреке пресуде Основног суда у Лесковцу П1 761/20 од 19.04.2023. године и пресуда Основног суда у Лесковцу П1 761/20 од 19.04.2023. године у ставу четвртом и петом изреке којим је одлучено о праву на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада и трошкове поступка и у том делу предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

У преосталом делу ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2817/23 од 23.08.2023. године **СЕ ОДБИЈА**.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П1 761/20 од 19.04.2023. године, ставом првим изреке, одбачена је, као неблаговремена, тужба тужиоца у делу којим је тражио да се утврди да је у периоду од 15.01.2019. године до 15.09.2020. године, био у радном односу код туженог. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да му на име прековременог рада и рада на дан празника исплати износ од 51.604,00 динара са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе, као и да на наведени износ за тужиоца уплати припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да му на име накнаде штете због неискоришћеног годишњег одмора за 2019. годину и 2020. годину исплати износе наведене у овом ставу изреке, са законском затезном каматом од доспелости

означених износа до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да му на име неисплаћених трошкова за долазак и одласак са рада, за период од 15.01.2019. године до 15.09.2020. године, исплати укупан износ од 26.379,11 динара, са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од првог у месецу за претходни месец до коначне исплате. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да туженом наканди трошкове парничног поступка у укупном износу од 140.427,83 динара, у року од осам дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2817/23 од 23.08.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Лесковцу П1 761/20 од 19.04.2023. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у делу одлуке о трошковима доласка и одласка са рада, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2) Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 – др. закон) – у даљем тексту: ЗПП, и утврдио да ревизија тужиоца делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се, применом члана 407. став 1. ЗПП, ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је у периоду од 15.01.2019. године до 15.09.2020. године, обављао фактички рад код туженог по основу претходног усменог договора између парничних странака, по унапред договореној дневници без закљученог уговора о раду. У наведеном периоду тужилац је радио свакодневно од уторка до недеље, за који рад му је тужени уредно исплаћивао дневнице. Тужилац није искористио годишњи одмор за 2019. и 2020. годину, нити су му исплаћени трошкови превоза за утужени период. Поднетом тужбом тужилац тражи да се утврди да је у спорном периоду био у радном односу код туженог, као и исплату увећане зараде по основу прековременог рада и рада на дане празника, накнаду штете због неискоришћеног годишњег одмора, те накнаду на име трошкова доласка и одласка са рада. Обрачун тражених новчаних потраживања извршен је од стране вештака економско-финансијске струке у две варијанте. Тужени је истакао приговор неблаговремености тужбе.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбу за утврђење постојања радног односа тужиоца у периоду од 15.01.2019. године до 15.09.2020. године одбацили као неблаговремену, јер је поднета дана 01.12.2020. године, по протеку рока од 60 дана од дана престанка фактичког рада као момента сазнања за повреду права. Поред тога, по становишту нижестепених судови, тужилац је био на фактичком раду код туженог, који му је у утуженом периоду, исплаћивао уговорену накнаду у виду дневница, па је захтев тужиоца за уплату припадајућих пореза и доприноса, увећану зарadu, накнаду због неискоришћеног годишњег одмора и трошкова доласка и одласка са рада, неоснован, јер наведена потраживања представљају права из радног односа, а не права из фактичког рада.

По оцени Врховног суда, основано се ревизијом указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право када су одбили тужбени захтев у делу за накнаду трошкова доласка и одласка тужиоца са рада, због чега је чињенично стање погрешно утврђено.

Према одредби члана 118. став 1. тачка 1) Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 75/14), запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, између осталог и за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Код неспорне чињенице постојања фактичког рада, тужени је, по оцени Врховног суда, тужиоцу припада накнада трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, чија се висина одређује на основу броја дана присуства тужиоца на послу, а према цени превозне карте у јавном саобраћају. Међутим, због погрешне примене материјалног права, нижестепени судови нису ценили правилност обрачуна и висину тражене накнаде за долазак и одлазак са рада дат у налазу и мишљењу судског вештака, па је чињенично стање непотпуно утврђено.

Из наведених разлога нижестепене одлуке се за сада не могу прихватити као правилне, па је Врховни суд, применом члана 416. став 2. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке. У поновном поступку првостепени суд ће, имајући у виду дате примедбе, поновном оценом изведених доказа, потпуно утврдити чињенично стање и правилном применом материјалног права о овом делу тужбеног захтева донети нову и закониту одлуку. Укинута је и одлука о трошковима поступка садржана у ставу петом изреке пресуде Основног суда у Лесковцу П1 761/20 од 19.04.2023. године, јер зависи од коначног исхода спора, сагласно члану 165. ЗПП.

Међутим, по оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су, одбацили тужбу у делу којим је тражено утврђење постојања радног односа тужиоца у периоду од 15.01.2019. године до 15.09.2020. године, правилно налазећи да је тужба поднета по протеку рока од 60 дана, прописаног одредбом члана 195. став 2. Закона о раду, а захтеве тужиоца за уплату припадајућих пореза и доприноса, увећану зараду и накнаду због неискоришћеног годишњег одмора, одбили, јер наведена потраживања представљају права из радног односа, а не права из фактичког рада.

Стога су, у овом делу, неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права, па је ревизија тужиоца у овом делу одбијена и одлучено је као у ставу другом изреке, сагласно члану 414. став 1. ЗПП.

Врховни суд је, имајући у виду тужилац са ревизијом успео у незнатном делу, одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка, одлучивши као у ставу трећем изреке, а сагласно члану 165. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јелена Ивановић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**